

PROTOKÓŁ

34
43
82

Wawona, dnia 13 października 1949 r. Sędzia Mgr. Ireneu Skonieczny
....., działając na zasadzie Dekretu z dnia 10 XI. 1945 r.
(Dz. U. R. P. Nr 51, poz. 293) o Głównej Komisji i Okręgowych Komisjach
Badania Zbrodni niemieckich w Polsce, jako członek Głównej Komisji, prze-
słuchał w trybie art. 255 w związku z art. 107, 115 ..... Kodeksu Postępo-
wania Karnego niżej wymienioną osobę, która zeznała co następuje:

Nazywam się

Imię i nazwisko: Janina Działkiewicz z d. Wysocka
Data i miejsce urodz.: 2. 12. 1919 w Wawonie
Imiona rodziców: Władysław i Rozalia z d. Graurke
Zawód ojca: murar
Przynależn. państw.: polka
Wyznanie: rymskokat.
Wykształcenie: 4 oddziały szk. pow.
Zawód: rosna w Informacji jednostki wojskowej
Miejsce zamieszkania: Wilknowska 22 m 4
Karalność: niekarana

Wybuch powstania warszawskiego 1944 roku zastał mnie w domu przy ul. Słaba Nr. 4. Dnia 14-go sierpnia 1944 roku, kiedy oddziały niemieckie zajmowały ten teren, przeniosłam się wraz z rodziną do domu przy ul. Wilknowskiej Nr 22. W nocy z 17-go na 18-go września 1944 roku wycofaliśmy się pod naporem Niemców, którzy zaczęli oburcać dom nasz granatami, do domu Nr 18 przy ul. Wilknowskiej. Tej nocy także z terenu naszej ulicy wycofaliśmy się w stronę oddziałów powstańców. Dnia 18-go września 1944 roku rano, na terenie naszego domu zostało kilku żołnierzy niemieckich, sami Ukraińcy. Ludność cywilna przebywająca w tym domu, była zgrupowana w piwnicy. Ukraińcy karali nam wystraszonym wychodzić z piwnicy. W polsku nie

83

partele, przez który trzeba było przejść, wychodząc z piwnicy, stało dwóch Ukraińców. Kobiętom karali wychodzić na ulicę, gdzie ustawiano nas w dwójki, mężczyźni też strzelali na miejscu. Na oczach moich zabili mi męża, nie pozwalając nawet obejść jego zwłok. Musiałam przejść po nim. Niektórzy mężczyźni ratowali się ucieką na podwórce, danego domu. Jednak i tam stał Ukraińiec, który od rana do końca strzelał. W ten sposób w egzekucji tej uczestniczyło 53 mężczyzn. Na wiosnę 1945 roku była na tym terenie przeprowadzona ^{przez P.C.P.} ekshumacja grobu, który znajdował się w ścianie domu nr. 22 przy ul. Wileńskiej na placu. Okazało się, że w grobie tym zostały złożone ofiary egzekucji z dnia 18 września 1944 roku. Kto pochował tam ciała zabitych, nie wiadomo.

Na tym protokół zakończono i odczytano.

Dmitriewicz Iwica

apl. s. Y. Skonieczny